U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Milady Tomkové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu,** se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem ve Strakonicích a Krajským soudem v Českých Budějovicích,** a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Českém Krumlově pod sp. zn. 6 C 61/2011, ve věci žaloby o zaplacení 5000 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **EuroStar Brno spol. s r. o.,** se sídlem v Brně, Úpatní 524/64, IČ 60711370, zastoupené Mgr. Ing. Gabrielou Milotovou, advokátkou se sídlem v Ostravě, Daliborova 648/38, a žalované **A. G.,**

takto:

I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu ve Strakonicích pod sp. zn. 6 C 61/2011, o zaplacení 5000 Kč s příslušenstvím, **je soud.**

II. Usnesení Okresního soudu ve Strakonicích ze dne 28. 2. 2011, čj. 6 C 61/2011 - 11, a usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 5. 2011, čj. 5 Co 977/2011 - 21, **se zrušují.**

Odůvodnění:

Podáním doručeným dne 12. 10. 2011 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, navrhl Český telekomunikační úřad tomuto senátu rozhodnutí sporu o pravomoc podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb., který vznikl mezi ním a Okresním soudem ve Strakonicích ve věci žaloby o zaplacení částky 5000 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Žalovaná A. G. uzavřela dne 3. 1. 2007 s žalobkyní (EuroStar Brno spol. s r. o.) smlouvu o poskytnutí akčního balíčku. Akční balíček spočíval v poskytnutí movité věci za zvýhodněných podmínek v ceně 5000 Kč. Tuto movitou věc poskytla žalobkyně žalované svým vlastním jménem a na svůj vlastní účet. Poskytnutí movité věci za zvýhodněných

podmínek bylo smlouvou o poskytnutí akčního balíčku vázáno na dodržení sjednané délky trvání smlouvy o poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací (dále jen „účastnická smlouva“), kterou žalovaná tentýž den uzavřela se společností T-Mobile Czech Republic, a. s. (dále jen „T-Mobile“), jejímž jménem jednala žalobkyně.

Součástí Smlouvy o poskytnutí akčního balíčku byly Všeobecné obchodní podmínky společnosti EuroStar Brno spol. s r. o. (dále jen „všeobecné obchodní podmínky“). Podle článku 10.1. všeobecných obchodních podmínek se žalovaná zavázala zdržet se veškerého jednání či opomenutí, jehož následkem by bylo ukončení účastnické smlouvy před dobou jejího trvání, tj. zejména se zavázala zdržet se veškerého jednání či opomenutí, které by znamenalo porušení smlouvy, ale i jiného jednání či opomenutí, které sice není porušením účastnické smlouvy, ale jehož důsledkem bude ukončení účastnické smlouvy před sjednanou dobou trvání.

Dne 20. 2. 2008 žalobkyně zjistila, že účastnická smlouva žalované pro její protiprávní jednání či opomenutí zanikla. O tom podle žalobkyně svědčí potvrzení společnosti Josef KVAPIL a. s., která je přímým smluvním partnerem společnosti T-Mobile. V souladu s článkem 10.2. všeobecných obchodních podmínek nastala splatnost smluvní pokuty dne 21. 2. 2008, žalovaná však smluvní pokutu nezaplatila. Žalobkyně zaslala žalované 31. 1. 2011 upomínku před podáním žaloby, v níž ji vyzvala k zaplacení dlužné smluvní pokuty, úroků z dlužné částky a nákladů. Vzhledem k tomu, že žalovaná ani poté dobrovolně částku neuhradila, podala žalobkyně 18. 2. 2011 žalobu k Okresnímu soudu ve Strakonicích, v níž se domáhala, aby soud uložil žalované povinnost zaplatit částku 5000 Kč s příslušenstvím včetně nákladů řízení.

Okresní soud v Českém Krumlově usnesením ze dne 28. 2. 2011, čj. 6 C 61/2011 - 11, řízení zastavil (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok II.); současně rozhodl o vrácení soudního poplatku (výrok III.) a o nákladech řízení (výrok IV.). V odůvodnění uvedl, že kdykoli za řízení přihlíží soud k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé. Podle § 129 odst. 1 věta první zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), rozhoduje Český telekomunikační úřad spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost podle § 7 na straně jedné a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, pokud se spor týká povinností uložených zákonem o elektronických komunikacích nebo na jeho základě.

V posuzované věci se podle okresního soudu jednalo o porušení povinností vyplývajících ze smlouvy mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, kteří si mezi sebou dohodli smluvní pokutu pro případ porušení povinností. Porušení závazku je porušením zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu s tímto porušením přímo souvisí. S odkazem na usnesení zvláštního senátu ze dne 3. 3. 2009, čj. Konf 3/2009 - 6, okresní soud uzavřel, že k rozhodování o smluvní pokutě je příslušný Český telekomunikační úřad.

Proti usnesení okresního soudu se žalobkyně odvolala a Krajský soud v Českých Budějovicích usnesením ze dne 5. 5. 2011, čj. 5 Co 977/2011 - 21, usnesení soudu prvního

stupně potvrdil. Uvedl, že žalobkyně s žalovanou uzavřely smlouvu o poskytnutí dotovaného akčního balíčku, jehož součástí byl prodej mobilního telefonu za zvýhodněnou cenu. Tato smlouva byla uzavřena v souvislosti s účastnickou smlouvou, kterou jménem společnosti T-Mobile uzavřela žalobkyně s žalovanou. Smlouva o prodeji mobilního telefonu byla smlouvou kupní podle § 588 občanského zákoníku, účastnická smlouva smlouvou podle zákona o elektronických komunikacích.

Podle krajského soudu je pro posouzení pravomoci rozhodná povaha povinnosti, za kterou byla smluvní pokuta sjednána. Jedná se o povinnost vyplývající z účastnické smlouvy nebo s touto účastnickou smlouvou bezprostředně související. Porušení takových povinností lze považovat za porušení povinností uložených zákonem o elektronických komunikacích, proto je k rozhodování ve věci příslušný Český telekomunikační úřad.

Podle krajského soudu nic na tomto závěru nemění ani skutečnost, že byla smluvní pokuta ujednána v kupní smlouvě ve prospěch žalobkyně, která byla stranou této smlouvy – nikoli ve prospěch osoby vykonávající komunikační činnost, která tuto kupní smlouvu neuzavřela. Krajský soud proto považoval usnesení okresního soudu za správné a v celém rozsahu jej potvrdil.

Český telekomunikační úřad (navrhovatel) následně podal zvláštnímu senátu návrh na rozhodnutí negativního kompetenčního sporu. Uvedl, že pro naplnění pravomoci Českého telekomunikačního úřadu rozhodovat spor musí být kumulativně naplněny dvě podmínky: jedná se o spor mezi osobou vykonávající komunikační činnost na straně jedné a účastníkem, resp. uživatelem na straně druhé (osobnostní vymezení sporu), a spor se týká povinností uložených zákonem o elektronických komunikacích nebo na jeho základě (věcné vymezení).

V tomto případě žalobkyně nesplňuje první podmínku, a sice osobní předpoklad, protože z důkazů je zřejmé, že není osobou poskytující veřejně dostupné služby elektronických komunikací, ale je účastníkem ve vztahu ke společnosti T-Mobile. Charakter poskytovatele služeb elektronických komunikací nedodává žalobkyni ani smlouva o poskytnutí akčního balíčku, ani účastnická smlouva, protože žalobkyně v souvislosti s ní jednala jako přímý zástupce společnosti T-Mobile. Stejně tak podle navrhovatele nesplňuje žalovaná vůči žalobkyni charakteristiku účastníka či uživatele podle zákona o elektronických komunikacích. Současně je zjevné, že žalobkyně ani žalovaná nejsou osobami, na které byla postoupena pohledávka osob vymezených v zákoně o elektronických komunikacích.

Podle navrhovatele nebyl splněn ani věcný předpoklad podle § 129 zákona o elektronických komunikacích, protože podstatou sporu je porušení povinnosti stanovené všeobecnými podmínkami žalobkyně a smlouvou o poskytnutí akčního balíčku, nikoli povinnosti stanovené zákonem o elektronických komunikacích nebo na jejich základě.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

S účinností od 1. ledna 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů. Stranami takového sporu jsou podle § 1 odst. 1 citovaného zákona a) soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy,
b) soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví.

Kladným (pozitivním) kompetenčním sporem je podle § 1 odst. 2 citovaného zákona spor, ve kterém si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí; záporným (negativním) sporem je podle téhož ustanovení spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků.

Okresní soud ve Strakonicích v předcházejícím soudním řízení popřel svou pravomoc věc rozhodnout a rovněž navrhovatel popírá svou pravomoc ve věci rozhodnout poté, co mu byla věc postoupena; zvláštní senát konstatuje, že se v posuzované věci jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zákonem č. 131/2002 Sb.

Při posouzení věci samé zvláštní senát nejprve vyloučil, že by v daném případě žalobkyní žádaná částka byla doplatkem kupní ceny předmětného mobilního telefonu, a tudíž na projednávaný případ nelze obdobně aplikovat závěry zvláštního senátu vyslovené v usnesení ze dne 3. 7. 2003, čj. Konf 19/2003 - 19, publikovaném pod č. 47/2004 Sb. NSS. Z formulace všeobecných obchodních podmínek jednoznačně plyne, že se jedná o sankci peněžité povahy za nesplnění smluvní povinnosti, jejíž výše je v daném případě předem dohodnuta konkrétní částkou. Jedná se tedy o smluvní pokutu: jak správně poznamenal okresní soud i navrhovatel. Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je nutné především vycházet z charakteru povinnosti, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem příčiny a následku, které nelze posuzovat odděleně; existence porušení povinnosti je přitom určující pro existenci nároku na smluvní pokutu, nikoliv obráceně. O smluvní pokutě tedy bude rozhodovat ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, za něž je smluvní pokuta vymáhána (usnesení zvláštního senátu ze dne 9. 9. 2008, čj. Konf 27/2008 - 7, publikované pod č. 1738/2009 Sb. NSS). Zvláštní senát z tohoto úhlu posoudil pravomoc navrhovatele k rozhodování předloženého případu.

Navrhovatel (též „*Úřad*“) je zřízen podle § 3 zákona o elektronických komunikacích jako ústřední správní úřad pro výkon státní správy ve věcech stanovených tímto zákonem, včetně regulace trhu a stanovování podmínek pro podnikání v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb.

Ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích zakládá pravomoc Úřadu rozhodovat ve sporech tam, kde tak stanoví tento zákon; pravidla pro rozhodování účastnických sporů obsahuje zákon v § 129 odst. 1: „*Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě*

uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě. Úřad rovněž rozhoduje spory v případech, kdy na straně osoby vykonávající komunikační činnost (§ 7) nebo účastníka, popřípadě uživatele, došlo ke změně na jinou osobu, zejména z důvodu postoupení pohledávky, převzetí dluhu, přistoupení k závazku.".

Jak správně uvedl navrhovatel, podle ustáleného výkladu zvláštního senátu (srov. např. usnesení ze dne 14. 9. 2009, čj. Konf 38/2009 - 12, publikované pod č. 1994/2010 Sb. NSS) je třeba současného naplnění dvou podmínek k tomu, aby byla dle výše citovaných pravidel první věty § 129 odst. 1 založena pravomoc navrhovatele rozhodnout účastnický spor.

První podmínkou je osobní předpoklad spočívající jednak na straně osoby, která musí vykonávat komunikační činnost, jíž se podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích rozumí „*a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů dle § 73 citovaného zákona*". Osoba účastníka musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích („*účastníkem se rozumí každý, kdo uzavřel s podnikatelem poskytujícím veřejně dostupné služby elektronických komunikací smlouvu na poskytování těchto služeb*"), popřípadě osoba uživatele musí splňovat charakteristiku stanovenou § 2 písm. b) zákona o elektronických komunikacích („*uživatelem se rozumí každý, kdo využívá nebo žádá veřejně dostupnou službu elektronických komunikací*"); veřejně dostupnou službou elektronických komunikací se dle § 2 písm. o) cit. zákona rozumí „*služba elektronických komunikací, z jejíhož využívání není nikdo předem vyloučen*". Podle druhé věty § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích je pravomoc navrhovatele rozhodnout spor založena rovněž v případech, ve kterých sice budou účastníky osoby odlišné od osob uvedených ve větě první téhož ustanovení, k jejich účastenství však dojde na základě změny závazku v osobě věřitele či dlužníka; to vše za předpokladu, že spor mezi původními účastníky sporu byl oprávněn rozhodnout navrhovatel.

Druhou nezbytnou podmínkou je věcný předpoklad, jenž vychází z ustanovení „*pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě*".

Pokud jde o první, osobní, předpoklad, z výpisů vycházejících z databáze navrhovatele a z obchodního rejstříku je zřejmé, že žalobkyně není osobou vykonávající komunikační činnost. Takový charakter nepropůjčuje žalobkyni ani smlouva o poskytnutí akčního balíčku, na jejímž základě žalovaná obdržela mobilní telefon za zvýhodněnou cenu (jejím předmětem tedy nebyla žádná z činností uvedených v § 7 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích), ani účastnická smlouva, neboť v těchto případech jednala žalobkyně jako přímý zástupce společnosti T-Mobile, a z těchto ujednání jí tudíž vůči žalované žádná práva a povinnosti nevznikly (srov. § 22 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník). Rovněž osoba žalované nenaplňuje ve vztahu k žalobkyni charakteristiku účastníka ani uživatele podle § 2 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikacích. O žalované by bylo lze hovořit jako o účastníku jen ve vztahu ke společnosti T-Mobile, s níž uzavřela účastnickou smlouvu, jejímž předmětem bylo poskytování služeb elektronických komunikací sítí. Žalobkyně ani žalovaná nejsou ani osobami, na něž by byla postoupena pohledávka osob splňujících charakteristiku osoby

vykonávající telekomunikační činnost, resp. účastníka či uživatele. Také možné postoupení pohledávky na žalobkyni nemá ve skutkovém vymezení případu žádnou oporu. Není ani zřejmé, kdo by měl takovou pohledávku na žalobkyni postoupit: společnost T-Mobile, která snad připadá do úvahy, žádný takový úkon neučinila. Již první předpoklad pravomoci navrhovatele není splněn.

Podle zvláštního senátu nebyl naplněn ani druhý – věcný – předpoklad. Ačkoliv rozhodující orgán bude muset v daném případě jako předběžnou otázku posoudit, zda se žalovaná dopustila jednání či opomenutí, které vedlo k ukončení účastnické smlouvy, podstatou sporu je porušení povinnosti stanovené všeobecnými obchodními podmínkami a smlouvou o poskytnutí akčního balíčku, nikoliv povinnosti stanovené smlouvou o poskytování služeb elektronických komunikací (účastnickou smlouvou). Předmětem smlouvy o poskytnutí akčního balíčku přitom je poskytnutí movité věci za zvýhodněných podmínek, nikoliv činnosti specifikované v § 7 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích. Porušenou povinností, jež je sankcionována smluvní pokutou, tudíž není povinnost stanovená zákonem o elektronických komunikacích nebo na jeho základě.

Lze tak uzavřít, že v posuzovaném případě není dán osobní ani věcný předpoklad pravomoci Českého telekomunikačního úřadu spor rozhodnout; pravomoci soudů se tedy tato věc nevymyká, neboť podle § 7 odst. 1 o. s. ř. soudy rozhodují *„spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a obchodních vztahů, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.“*

Zvláštní senát z uvedených důvodů vyslovil, že k rozhodnutí o věci je dána pravomoc soudu (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., výrok I.). Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení okresního soudu. Podle usnesení zvláštního senátu ze dne 31. 5. 2004, čj. Konf 17/2004 - 7, *„popřel-li okresní soud jako strana kompetenčního sporu podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, nesprávně svou pravomoc rozhodnout ve věci a jeho rozhodnutí bylo v odvolacím řízení potvrzeno odvolacím soudem, zruší zvláštní senát nejen rozhodnutí okresního soudu, ale také rozhodnutí soudu odvolacího (§ 5 odst. 3 tohoto zákona per analogiím)“*. Zvláštní senát proto zrušil i usnesení krajského soudu, a odstranil tak překážku věci rozhodnuté (výrok II.).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Okresní soud ve Strakonicích pokračovat v řízení o podané žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. listopadu 2011

JUDr. Pavel Vrcha
předseda zvláštního senátu